

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Cdo/126/2020
Identifikačné číslo spisu: 7216225540
Dátum vydania rozhodnutia: 29.03.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Marián Sluk
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:7216225540.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne U. X., bývajúcej v D. XXX, zastúpenej JUDr. Henrietou Hirjakovou, advokátkou, so sídlom v Michalovciach, Nam. Osloboditeľov 1, proti žalovanej BONUL, s.r.o., so sídlom v Nitre, Novozámocká 224, IČO: 36 528 170, zastúpenej JUDr. Luciou Špaňovou, advokátkou, so sídlom v Nitre, Fraňa Mojtu 23, o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru a iné, vedenom na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 41Cpr/21/2017, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 29. mája 2019, sp. zn. 1CoPr/6/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice II (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 15. novembra 2017, č. k. 41Cpr/21/2017-293 konanie o náhradu mzdy za výpovednú dobu dvoch mesiacov v sume 910,10€ s príslušenstvom zastavil, v zostávajúcej časti žalobu (o určenie, že pracovný pomer bol uzavretý na dobu neurčitú a o určení neplatného skončenia pracovného pomeru) zamietol a žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania.

1.1. Dokazovaním mal za preukázané, že žalobkyňa uzavrela so žalovanou pracovnú zmluvu dňa 30. septembra 2014 na dobu určitú vymedzenú do ukončenia obchodného vzťahu so spoločnosťou TESCO STORES SR a.s. založeného zmluvou č. 67/2014/FO. Dňa 28. augusta 2016 bol osobne žalobkyni doručený list s oznámením, že jej pracovný pomer sa končí dňom 31. augusta 2016. Podľa názoru súdu dojednanie doby trvania pracovného pomeru na dobu určitú a to na dobu trvania obchodného vzťahu zamestnávateľa, spĺňa zákonné podmienky v zákone č. 311/2001 Z. z. Zákonníka práce (ďalej len „ZP“). Poukázal pritom na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (rozsudok sp. zn. 5Cdo/77/01) aj Najvyššieho súdu Českej republiky (R 41/2002). K ukončeniu pracovného pomeru na dobu určitú došlo nastúpením právnej skutočnosti, ukončením právneho vzťahu so spoločnosťou TESCO STORES SR, a.s., preto nároky v zmysle § 77 ZP sa na takéto skončenie pracovného pomeru nevzťahujú. Na základe toho, že súd prvej inštancie posúdil pracovný pomer medzi žalobkyňou a žalovanou ako platne uzavretý, žalobu zamietol aj vo vzťahu k uplatňovanému nároku na náhradu mzdy.

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 29. mája 2019, sp. zn. 1CoPr/6/2018 potvrdil žalobu zamietajúci rozsudok Okresného súdu Košice II z 15. novembra 2017, č. k. 41Cpr/21/2017-293.

2.1. Odvolací súd považoval za správny názor súdu prvej inštancie ohľadom vymedzenia pracovného pomeru na dobu určitú, t.j. platnému vymedzeniu doby jeho trvania, preto tento pracovný pomer nezanikol oznámením, ktoré žalovaná doručila žalobkyňi. V dôsledku toho nie je skončenie pracovného pomeru viazané na žiadny právny úkon zo strany zamestnávateľa, ktorého neplatnosti by sa mohol zamestnanec dovolávať.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, v ktorom žiadala, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, resp. zmenil ho tak, že žalobe vyhovie. Navrhla odložiť právoplatnosť dovolaním napadnutého rozhodnutia.

3.1. Prípustnosť dovolania odôvodnila poukazom na ustanovenie § 420 písm. f/ a § 421 ods. 1 písm. a/ zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

3.2. Dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f/ CSP odôvodnila tým, že rozsudok odvolacieho súdu je arbitrárny, zmätočný a nespĺňa náležitosti v zmysle § 220 CSP, lebo nebol dostatočne a zrozumiteľne odôvodnený po právnej stránke. Odvolací súd sa nezaoberal judikatúrou ESD, ktorú žalobkyňa namietala. Z napadnutého rozsudku odvolacieho súdu je preukázané, že odvolací súd nezdôvodnil v logických súvislostiach ustanovenie § 48 ZP, smernicu Rady 1999/70/ES o rámcovej dohode o práci na dobu určitú (ďalej aj „smernica“), nepodal svoj právny názor a nezdôvodnil rozsudok, tak aby dal odpoveď na nastolené právne otázky.

3.3. V odôvodnení dovolania, ktorého prípustnosť vyvodila z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP dovolateľka uviedla, že odvolací súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, Súdneho dvora EÚ a ESLP. Namietala, že ustanovenie § 48 ZP obsahuje kogentnú právnu úpravu a podala svoj právny výklad tohto ustanovenia. Podľa názoru dovolateľky odvolací súd použil v odôvodnení judikatúru, ktorá sa nedá subsumovať pod prípad riešený v danej veci. Zovšeobecnením výkladu v tejto judikatúre by došlo k ľubovôli a potieraniu zmyslu a obsahu kogentnej právnej úpravy § 48 ZP. Podľa názoru žalobkyne sa mal odvolací súd najprv vyporiadať s tým, či boli splnené zákonné podmienky na uzatvorenie pracovného pomeru na dobu určitú a až následne sa mal vyporiadať, či je možné aplikovať zákonné ustanovenie § 77 ZP. Namietala, že odvolací súd nezaujal svoj právny názor k smernici č. 1999/70/ES a zastáva názor, že podľa rozhodnutia Európskeho súdneho dvora C378/ 379/ 380/ 07 prvý pracovný pomer nemôže byť uzavretý z vecného dôvodu.

4. Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že nesúhlasí s uplatneným dovolacím dôvodom v zmysle § 420 písm. f/ a § 421 ods. 1 písm. a/ CSP žalobkyňou, odvolací súd sa od judikatúry dovolacieho súdu neodklonil, preto navrhla dovolanie odmietnuť resp. zamietnuť a rozhodnúť o náhrade trov konania.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ event. „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania i predpoklady prípustnosti dovolania a bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

K prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP.

6. Z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP vyplýva, že dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 1 CSP).

7. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa

všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej voľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (viď napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03). Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (3Cdo/41/2017, 3Cdo/214/2017, 8Cdo/5/2017, 8Cdo/73/2017). Dovolací súd preto skúmal, či v konaní došlo k vade zmätočnosti namietanej žalobkyňou.

7.1. K otázke nepreskúmateľnosti rozhodnutia súdu a jej právnym dôsledkom prijala občianskoprávne kolégium stanovisko R 2/2016, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“

7.2. V danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003).

7.3. Treba mať na zreteli, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (II. ÚS 76/07). V posudzovanom prípade bolo potrebné zohľadniť, že odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutej časti ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 CSP. Konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí pritom jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú jednotu. Odvolací súd jasným, rozhodným, zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu; jeho úvahy a z nich vyvedené závery, vo vzájomnej súvislosti s konaním a rozhodnutím prvoinštančného súdu, nemožno považovať za zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. Odvolací súd teda procesne nekonal nesprávne, spôsobom zmätočným, ktorým by žalobkyňi znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľky.

7.4. Obsah spisu v ničom neopodstatňuje tvrdenie dovolateľky, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil spôsobom zodpovedajúcim sa zákonu. V bodoch 8 a 9. dostatočným spôsobom vysvetlil, prečo pracovný pomer založený pracovnou zmluvou uzavretou medzi žalobkyňou ako zamestnankyňou a žalovanou ako zamestnávateľkou považoval za dohodnutý na dobu určitú. Vychádzal pritom aj z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/77/2001, podľa ktorého pracovný pomer na dobu určitú možno vymedziť nielen konkrétnym časovým údajom, ale aj iným spôsobom nevzbudzujúcim žiadnu pochybnosť, kedy sa má pracovný pomer skončiť. Za podstatné považoval, že trvanie pracovného pomeru nebolo podmienené oznámením ani žiadnym iným právnym úkonom zo strany zamestnávateľa, ktorého neplatnosti by sa mohol zamestnanec dovolávať.

7.5. Určujúcim (kľúčovým) dôvodom pre rozhodnutie v danej veci bolo to, či (ne)bol pracovný pomer uzatvorený na dobu určitú. Odvolací súd ako aj prvoinštančný súd venovali tejto otázke náležitú pozornosť a svoje rozhodnutia stručne a výstižne odôvodnili. Jasne uviedli dôvody, so zreteľom na ktoré považovali za správny svoj záver, že pracovný pomer nebol v danom prípade dohodnutý na dobu neurčitú (ale na dobu určitú) a skončil momentom zániku obchodného vzťahu žalovanej so spoločnosťou TESCO STORIES, a.s. Svoje interpretačné úvahy podopreli i odkazom na tuzemskú a

zahraničnú judikatúru. K otázke aplikácie práva Európskej únie, konkrétne smernice Rady 1999/70/ES o rámcovej dohode o práci na dobu určitú je potrebné poznamenať, že žalobkyňa poukazovala na doložku 5 tejto smernice, ktorá sa však primárne zaoberala pracovným pomerom pri opakovanom uzatváraní pracovných zmlúv alebo predĺžení pracovnoprávneho vzťahu na dobu určitú, teda nie na prípad, ktorý bol riešený v tomto konaní. Uvedené navyše vyplýva aj z rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie C-378/379/380/07 (bod 90. rozhodnutia), na ktoré upozorňovala aj žalobkyňa. Rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/77/2001 je použiteľné aj na tento prípad, keď § 30 ods. 2 prvá veta zákona č. 65/1965 Zb. Zákonníka práce zodpovedá § 48 ods. 2 prvej vete ZP, iba s odlišnosťou maximálnej dĺžky trvania pracovného pomeru na dobu určitú. Zneniu ustanovenia § 48 ods. 2 ZP neodporuje povinnosť prvý pracovný pomer na dobu určitú viazať na konkrétny a určitý časový okamih, prípadne na vecný dôvod, ktorý vyplýva z § 48 ods. 4 ZP, keďže sa vzťahuje na predĺženie pracovného pomeru na dobu určitú, resp. jeho opätovné dohodnutie. Tento názor nie je spochybnený v spomenutej judikatúre Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, Najvyššieho súdu Českej republiky, Súdneho dvora Európskej únie, ale ani v odbornej právnickej literatúre (pozri Barancová, H. a kol.: Zákonník práce. Komentár. 2. vydanie. Bratislava: C. H. Beck, 2019, s. 494 - 520). Dovolací súd nezdieľa názor dovolateľky o arbitrárnosti, zmätočnosti, či nepreskúmateľnosti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

7.6. Napokon v druhovo identickej veci (vedenej na Okresnom súde Košice II sp.zn. 41Cpr/65/2017, Krajskom súde v Košiciach pod sp.zn. 11CoPr/5/2018 a Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp.zn. 3 Cdo 8/2020 (pri totožnom skutkovom a právnom základe veci, totožnom zamestnávateľovi a inej zamestnankyni avšak zastúpenou tou istou advokátkou) Ústavný súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp.zn. II. ÚS 45/2021 z 11. februára 2021 o ústavnej sťažnosti zamestnanca zastúpeného advokátkou JUDr. Henrietou Hirjakovou, ktorú odmietol, uviedol : „ 7. Sťažovateľ ústavnou sťažnosťou vytýka napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu nedostatočnosť dôvodov, arbitrárnosť a svojvoľnosť pri posudzovaní tvrdeného nedostatku dôvodov odvolacieho rozsudku. Sťažovateľ tiež tvrdí, že najvyšší súd odmietol spravodlivosť, keďže nepristúpil k analogickej aplikácii § 77 Zákonníka práce a nevyužil možnosť sudcovského dotvorenia práva pre účely poskytnutia plnohodnotnej ochrany, rovnako, ako to učinil pred ním odvolací súd. Z uvedeného dôvodu považuje výklad zvolený najvyšším súdom za ústavne nekonformný, nezohľadňujúci význam a účel zákona. Vo vzťahu k odôvodneniu dovolacieho dôvodu odklonu od ustálenej súdnej praxe namieta absenciu vysvetlenia, prečo sa nebolo možné riadiť ním uvedenou súdnou praxou. Ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu nie je v otázke objektívnych dôvodov určujúcich dobu trvania pracovného pomeru na dobu určitú v prvej pracovnej zmluve podľa tvrdenia sťažovateľa ustálená a argumentáciu judikátom Súdneho dvora Európskej únie najvyšší súd nevzal do úvahy, i keď mala pre vec podstatný právny význam.

8. Vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu sťažovateľ namieta najmä jeho arbitrárnosť vo vzťahu k otázke platnosti dojednania trvania pracovného pomeru závislého od skončenia obchodnej zmluvy s tretou stranou, ktoré považuje za natoľko neurčité, že zakladá pracovný pomer na dobu neurčitú podľa § 48 ods. 1 Zákonníka práce, ako aj nerešpektovanie judikatúry Súdneho dvora Európskej únie v tejto otázke. ...

25. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu sumarizovaného v bode 4 tohto uznesenia však vyplýva, že sa s kľúčovými námietkami sťažovateľa dostatočne zrozumiteľne vysporiadal, vychádzal zo štandardnej judikatúry a posúdil prípad zo všetkých namietaných hľadísk. Výklad zvolený všeobecnými súdmi, že dobu trvania pracovného pomeru viazanú na trvanie konkrétne špecifikovaného zmluvného vzťahu s tretím subjektom možno považovať za objektívne určiteľnú dobu, a preto zakladá platne uzatvorenú pracovnú zmluvu na dobu určitú, možno považovať za ústavne akceptovateľný. Tento názor sa opiera o štandardne judikované názory k tejto problematike. Zároveň právny názor, ktorý predostiera sťažovateľ vo vzťahu k analogickému použitiu § 77 Zákonníka práce, s ktorým sa všeobecné súdy nestotožnili, nie je len otázkou rozširujúceho výkladu dotknutej právnej normy. Jednak predpoklad fikcie uzatvorenia zmluvy na dobu neurčitú, od ktorého jeho aplikovateľnosť sťažovateľ odvodzoval, nie je naplnený. Ale zároveň uvedené ustanovenie sa vzťahuje na špecifické prípady skončenia pracovného pomeru, pre ktoré je spoločným znakom, že ide o ukončenie pomeru právnym úkonom jednej zmluvnej strany. Všeobecné súdy dostatočne zrozumiteľne odôvodnili jeho neaplikovateľnosť na skutkový stav sťažovateľa. Ústavný súd teda nezaznamenal žiadne pnutie napadnutého rozsudku krajského súdu s právom sťažovateľa na súdnu ochranu a spravodlivý proces z hľadiska jeho odôvodnenia. ...

27. Napadnutý rozsudok krajského súdu neaplikoval právo Európskej únie, avšak sťažovateľ sa dovoľával aplikácie výkladu obsiahnutého v rozhodnutí Súdneho dvora Európskej únie (C-378/07), ktorý interpretoval smernicu č. 1999/70/ES o rámcovej dohode o práci na dobu určitú tak, že „... Smernica ... neukladá prijať také opatrenie, ktoré vyžaduje, aby každá jediná prvá pracovná zmluva na dobu určitú bola odôvodnená objektívnymi dôvodmi.“. Z uvedeného vyplýva len toľko, že je v súlade so smernicou, ak vnútroštátna právna úprava nevyžaduje už pri prvej pracovnej zmluve na dobu určitú uvedenie objektívnych dôvodov. Z výkladu teda nevyplýva, že by uvedenie objektívnej udalosti ako skončenie už prvého pracovného pomeru bolo v rozpore s právom únie. Preto uvedené rozhodnutie nemá relevantný dopad na právnu situáciu sťažovateľa, u ktorého bol dojednaný objektívny dôvod už v prvej pracovnej zmluve na dobu určitú v súlade s vnútroštátnym Zákonníkom práce, čo právu Európskej únie neodporuje. Pokiaľ ide o judikatúru ESĽP, sťažovateľ v dovolaní neoznačil žiadne konkrétne rozhodnutie, len všeobecne tvrdí porušenie judikatúry ESĽP. Označená judikatúra ústavného súdu rieši otázky predvídateľnosti práva a právnej istoty, ako aj viazanosť súdu zmyslom a účelom právnych noriem pri ich výklade. Tvrdenie odklonu od rozhodovacej praxe európskych súdnych autorít nie je dôvodné, pretože rozhodnutia, na ktoré sťažovateľ poukazoval, neriešili právnu otázku protichodne k odvolaciemu súdu. Z tohto aspektu ústavný súd nezistil pnutie napadnutého rozsudku krajského súdu s právom sťažovateľa na spravodlivý proces a súdnu ochranu. Zároveň pochybenie najvyššieho súdu pri vysporiadaní sa s námietkou odklonu od rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie nevykazuje ústavne relevantnú intenzitu, pretože ani jeho zohľadnenie nemohlo priniesť pre sťažovateľa priaznivejšie rozhodnutie.“

7.7. Pre úplnosť treba dodať, že najvyšší súd konštantne zastáva názor, podľa ktorého prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP nezakladá nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom (R 24/2017, 1Cdo/202/2017, 2Cdo/101/2017, 3Cdo/94/2017, 4Cdo/47/2017, 5Cdo/145/2016, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/76/2018).

8. Nadväzujúc na predchádzajúce body, zvyrazňujúc názor ústavného súdu pri kontrole ústavnej udržateľnosti rozhodných právnych názorov vyslovených všeobecnými súdmi a platných aj pre tento spor, dovolací súd uzatvára, že prípustnosť dovolania žalobkyne z § 420 písm. f/ CSP nevyplýva. Z týchto dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie žalobkyne nie je podľa § 420 písm. f/ CSP prípustné.

K prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

9. Dovolateľka ďalej v dovolaní uviedla, že prípustnosť jej dovolania má vyplývať z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

10. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

11. Otázkou relevantnou z hľadiska tohto ustanovenia môže byť len otázka právna (nie skutková otázka), ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním, nie o právnu otázku, ktorá podľa dovolateľa mala byť riešená. Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie alebo aplikácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). V prípade dovolania podaného v zmysle tohto ustanovenia je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, o ktorú z možností uvedených v ustanoveniach § 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP ide, teda z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania (1 Cdo 126/2017, 2 Cdo 203/2016, 3 Cdo 132/2017, 4 Cdo 207/2017, 7 Cdo 20/2017, 8 Cdo 221/2017).

12. Pre právnu otázku, ktorú má na mysli § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, je charakteristický „odklon“ jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd, od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Ide tu teda o situáciu, v ktorej sa už rozhodovanie senátov dovolacieho súdu ustálilo na určitom riešení právnej otázky, odvolací súd sa však svojím rozhodnutím odklonil od „ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu“.

13. Dovolateľka v danom prípade ňou tvrdený „odklon“ odvolacieho súdu vyvodzovala z právnych záverov vyjadrených v rozhodnutí Súdneho dvora Európskej únie C-378/379/380/07, ku ktorému ústavný súd v už spomínanom rozhodnutí v súvislosti s prvým pracovným pomerom na dobu určitú uviedol, že na takéto pracovné zmluvy sa nevzťahuje doložka 5 bod 1 rámcovej dohody obsiahnutej v smernici a rámcová dohoda ani neukladá členským štátom povinnosť prijať opatrenie, ktoré vyžaduje, aby každá prvá a jediná pracovná zmluva na dobu určitú bola odôvodnená takýmito objektívnymi dôvodmi. Zo znenia § 48 ods. 1 a 2 ZP nevyplýva, že Slovenská republika prijala opatrenia, ktoré stanovujú prísnejší režim pre prvé pracovné zmluvy na dobu určitú. Dovolací súd v dôsledku rešpektovania princípu právnej istoty a predvídateľnosti rozhodovania vychádzal i v tejto veci z právnych názorov ústavného súdu citovaných vyššie (viď bod 7.6.) známych aj advokátke žalobkyne. Konajúce súdy vo veci samej podporne argumentačne poukázali aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/77/2001, pričom od právneho názoru vysloveného v tomto rozhodnutí sa neodklonili. Právne posúdenie odvolacieho súdu v danej veci neodporuje právu Európskej únie (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 45/2021 z 11. februára 2021 bod 27).

13.1. Dovolateľka podľa názoru dovolacieho súdu nevymedzila vo svojom dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom ani inú právnu otázku, ktorá je právne významná z hľadiska ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Prípadné tvrdenie dovolateľky o odklone od rozhodovacej praxe európskych súdnych autorít, alebo tuzemského dovolacieho súdu nie je dôvodné, pretože rozhodnutia na ktoré dovolateľka poukazovala, neriešili právnu otázku protichodne k odvolaciemu súdu. Dovolateľka v dovolaní namieta správnosť viacerých právnych záverov. Ako bolo už uvedené vyššie, sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci však významovo nezodpovedajú kritériám uvedeným v § 421 ods. 1 CSP, resp. § 432 ods. 2 CSP. Pre úplnosť dovolací súd poznamenáva, že pokiaľ súdy a dovolateľka argumentujú judikátom R 41/2002, nejedná sa o „ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu“ tak ako to vymedzuje tuzemský judikát R 71/2018, ale ide o cudzozemský judikát prijatý a publikovaný najvyšším súdom v zbierke rozhodnutí Českej republiky.

14. Z vyššie uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie podané žalobkyňou podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP nie je prípustné, preto ho odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP a podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP z dôvodu, že nie je odôvodnené prípustným dovolacím dôvodom a zároveň pre náležité nevymedzenie dovolacieho dôvodu podľa § 431 až 435 CSP, ho odmietol podľa § 447 písm. f/ CSP.

15. Podľa § 444 ods. 2 CSP dovolací súd môže na návrh odložiť právoplatnosť napadnutého rozhodnutia, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa.

16. Dovolací súd nezistil splnenie podmienok pre odklad právoplatnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia v zmysle § 444 ods. 2 CSP, a preto v súlade s ustálenou súdnou praxou o tom nevydal samostatné rozhodnutie (napr. Najvyšší súd Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/144/2019, 4Cdo/108/2019).

17. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol v zmysle § 453 ods. 1 veta druhá v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že v súlade so zásadou úspechu priznal žalovanej nárok na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobkyňi. O výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

18. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.